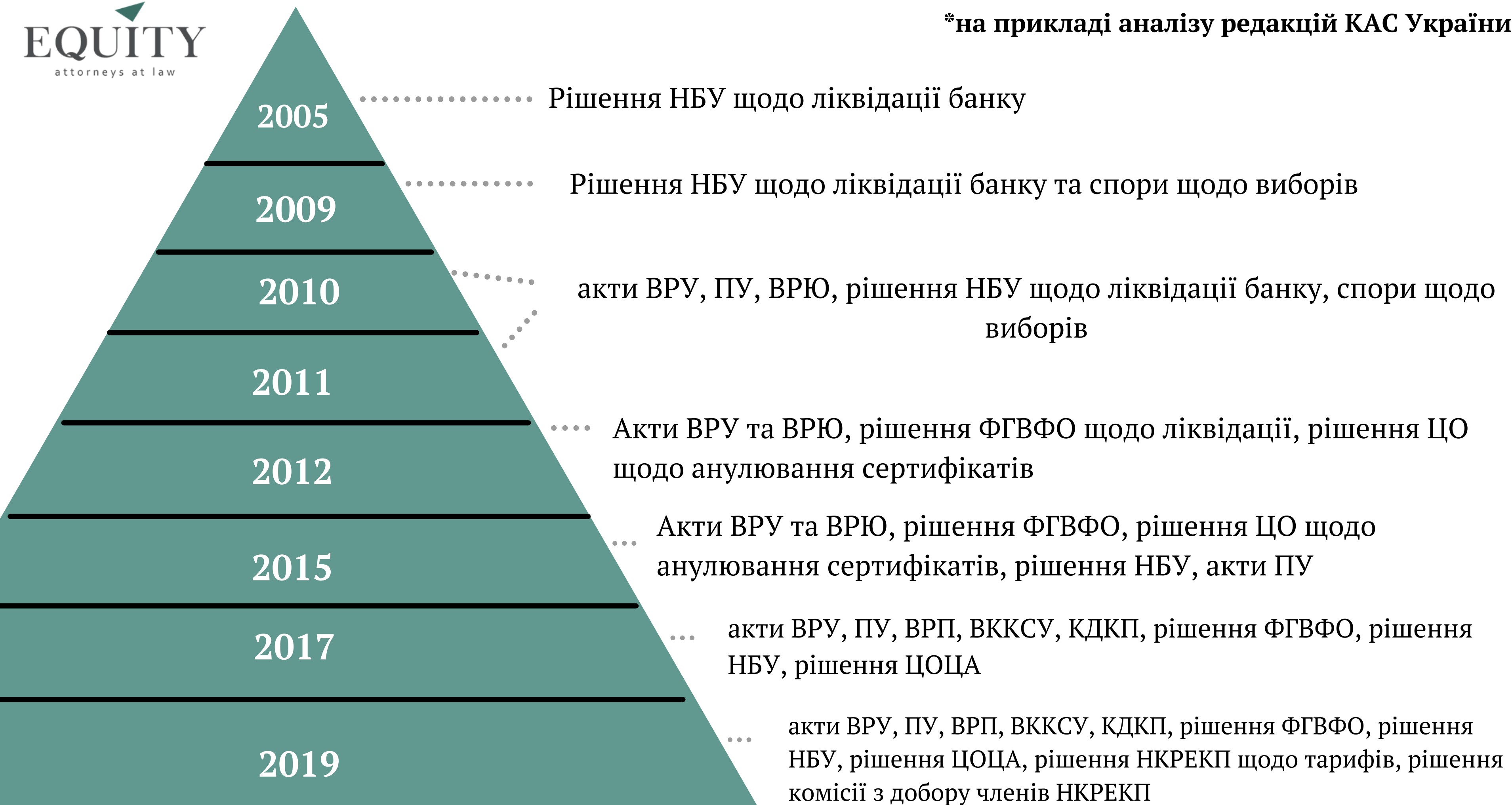




ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНИЙ ІМУНІТЕТ – ФОРМУВАННЯ КАСТИ НЕДОТОРКАНИХ

В'ячеслав Краглевич, партнер EQUITY





2020

2021

акти ВРУ, ПУ, КМУ, ВРП, ВККСУ, КДКП, рішення ФГВФО, рішення НБУ, рішення ЦОЦА, рішення НКРЕКП щодо тарифів, рішення комісії з добору членів НКРЕКП, індивідуальні акти МФУ прийнятих на виконання рішень Кабінету Міністрів України про участь держави у виведенні неплатоспроможного банку з ринку та індивідуальні акти НКЦПФР, прийнятих у процесі виведення неплатоспроможного банку з ринку

Обмеження заходів забезпечення позову було предметом розгляду в тому числі й Конституційного Суду України

Рішення КСУ від 19.10.2009 № 26-рп/2009 у справі про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виборів Президента України:

«Конституційний Суд України звертає увагу, що встановлена оспорюваними положеннями Закону № 474 та КАС України заборона судам здійснювати забезпечення позову стосується призначення, підготовки та проведення виборів, тобто охоплює всі етапи виборчого процесу. За таких умов унеможлиблюється виконання рішень суду, прийнятих в окремих справах щодо спорів стосовно призначення, підготовки і проведення виборів, що фактично означає неможливість реалізації особами права на судовий захист, гарантованого статтею 55 Конституції України. Згідно зі статтею 64 Основного Закону України право на судовий захист не може бути обмежене.»

«Неможливість же поновлення у виборчих правах через швидкоплинний виборчий процес без заходів забезпечення позову втрачає будь-який сенс звернення до суду з цих питань. Тому принцип верховенства права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовчу діяльність.»

У рішенні було закладено правову позицію про неприпустимість звуження змісту прав людини на судовий захист в контексті обмеження можливості забезпечення позову.

Рішення КСУ від 16.06.2011 № 5-рп/2011 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Кодексу адміністративного судочинства України, законів України "Про Вищу раду юстиції", "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження"

«Судочинство охоплює, зокрема, інститут забезпечення позову, який сприяє виконанню рішень суду і гарантує можливість реалізації кожним конституційного права на судовий захист, встановленого статтею 55 Конституції України (254к/96-ВР). У статті 117 Кодексу (2747-15) визначено порядок застосування судом заходів забезпечення адміністративного позову (підстави, суб'єкти ініціювання, стадії, на яких може бути застосоване забезпечення позову, способи його забезпечення), а також передбачено, що не допускається забезпечення позову шляхом зупинення актів Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції та встановлення для них заборони вчиняти певні дії.»

Рішення КСУ від 16.06.2011 № 5-рп/2011 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Кодексу адміністративного судочинства України, законів України "Про Вищу раду юстиції", "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження"

«Конституційний Суд України виходить з того, що право на забезпечення адміністративного позову може бути обмежене з урахуванням особливостей публічно-правових відносин, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів. Регулювання підстав та порядку забезпечення позову здійснюється в інтересах не лише позивача, а й інших осіб - учасників провадження, суспільства, держави в цілому з дотриманням критеріїв домірності (пропорційності).».

«Отже, Конституційний Суд України вважає, що Верховна Рада України, визначаючи в Кодексі інститут забезпечення позову як елемент судочинства та випадки, в яких не допускається забезпечення позову, встановлює правову визначеність та передбачуваність діяльності парламенту та глави держави, а відтак і стабільність регулювання суспільних відносин у державі, у тому числі шляхом видання цими органами актів у межах їхніх повноважень на основі та на виконання Конституції України (статті 6, 19, 85, 106 Основного Закону України).».

Застосування інституту забезпечення позову не повинне мати винятків щодо актів, дій чи бездіяльності окремих суб'єктів - учасників судового процесу, адже:




воно є дискреційним правом суду, а не його обов'язком, яке він реалізує залежно від обставин справи;



воно є елементом судового захисту;



цей інститут широко застосовується судами Європи



Виведення індивідуальних актів Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України з «юрисдикції забезпечень» є непропорційним звуженням права на судовий захист та дозволяє приймати відповідні акти, що очевидно суперечать законодавству України

***Які можливі варіанти законодавчого
вирішення питання щодо обмеження
застосування заходів забезпечення
позову?***



ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!


EQUITY
attorneys at law